

Mléko klisen a možnosti jeho využití

Martina Kosová

Česká zemědělská univerzita Praha, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Katedra speciální zootechniky

Abstract

Mare's milk is the most important nutritional resource for the foal during the initial weeks of life. Because of its peculiar chemical and nutritional characteristics, recently mare's milk is utilised also in human nutrition and for cosmetics.

Horse milk is used for medical, especially for metabolic, gastrointestinal and liver problems, but also for recovering after surgery and severe illness, cholesterol problems, allergy to cow's milk, stress, skin problems, stiff joints or just to keep well.

KLISNÍ MLÉKO

Ve Východní Evropě je již po staletí dlouhá tradice konzumace klisního mléka, které se používá jako posilující a omlazující prostředek. V současnosti, kdy lidé hledají přírodní zdroje svého zdraví, se stala konzumace klisního mléka velice moderní i v Evropě. Klisní mléko se stává čistě přírodním zdrojem látek pozitivně ovlivňujících zdravotní stav lidí.

Klisní mléko je zdrojem látek s harmonizačními a regeneračními účinky. Díky vysokému obsahu imunoglobulinů, lysozymu, specifických proteinů, vitamínů a minerálních látek posiluje především obranyschopnost organismu. Proteiny klisního mléka (albuminy, globuliny, imunoglobuliny, lysozym a aglutiny) mají výrazné bakteriostatické účinky a mobilizují obranyschopnost organismu. Složení klisního mléka je velice odlišné od složení mléka kravského, je však velmi podobné lidskému mateřskému mléku. Jeho podobnost je nejvýznamnější v obsahu IgA (specifickém imunoglobulinu) a lysozymu, látek důležitých pro správnou funkci vlastních obranných mechanismů organismu.

Obsahuje také vysoké množství esenciálních mastných kyselin - kyseliny linolové, linoleové a arachidové, které zvyšují odolnost organismu proti infekcím.

Kromě imunostimulačních účinků přispívá klisní mléko také ke zlepšení činnosti srdečního svalu, svalové tkáně a cévního systému, příznivě ovlivňuje trávicí systém, oblast jater, žaludku a střev. Konzumace klisního mléka příznivě ovlivňuje produkci užitečné střevní mikroflóry. Pozitivní vliv klisního mléka se projevuje i na stavu centrálního nervového systému a žláz s vnitřní sekrecí.

SLOŽENÍ KLISNÍHO MLÉKA

Klisní mléko je bifidní, málo tučné mléko, s vysokým obsahem vitamínů. Přestože obsah celkového tuku a cholesterolu je v klisním mléce nízký, obsah esenciálních mastných kyselin (linolová, linolenová, arachidová) je vysoký, což je pro lidský organismus velmi výhodné. Největší množství esenciálních mastných kyselin se spotřebuje na tvorbu buněčných a intracelulárních membrán, včetně pokožky. Biologická hodnota je podmíněna esenciálními aminokyselinami a polypeptidy.

Klisní mléko obsahuje stejně imunoglobulinů a mléčného cukru jako mléko mateřské, 2x více mléčného cukru a pouze polovinu tuku než kravské mléko. Významný je obsah glykoproteinů. Tyto bílkoviny posilují obranné tělesné složky a podporují imunitní systém. Zabraňují předčasnému stárnutí, protože příznivě ovlivňují obranyschopnost buněk. Proteiny přispívají k výrazným bakteriostatickým účinkům klisního mléka a mobilizují obranyschopnost organismu. Mezi proteiny klisního mléka patří albuminy, globuliny a imunoglobuliny, glykoproteiny, lysozym, aglutininy.

VYUŽITÍ KLISNÍHO MLÉKA

Díky speciální kombinaci bílkovin z Albuminu a Globulinu společně s nenasycenou mastnou kyselinou a minerálními látkami bude mít pokožka všechny důležité živiny k regulaci krevního oběhu, který je pro ni, životně důležitý. Zevní používání je obzvlášť uklidňující a působí antibioticky. Klisní mléko dobře zachovává v pokožce vlhkost a rychle ji regeneruje, pozitivně působí při vyrážkách a ekzémech, zmírňuje svědění a předchází zánětům díky antibioticky působícím látkám, proto je stále oblíbenější ingrediencí kosmetických přípravků.

Klisní mléko je bohaté na enzymy štěpící bílkoviny, tuky a cukry, tyto enzymy jsou směrodatné pro biochemickou regulaci všech životních pochodů. Proto předchází degenerativním projevům stáří a brzdí je. Především díky vysokému obsahu mléčného cukru normalizuje střevní prostředí a povzbuzuje trávení, čímž zmírňuje žaludeční, jaterní a střevní potíže.

Je ze všech druhů živočišných mlék nejpodobnější mléku mateřskému, obsahuje imunitní látky, vitamíny a minerály, které posilují obranyschopnost dítěte. Proto jej lze využít jako alternativu náhradní výživy. Například v případě přenesené, nepřímé přecitlivělosti na potraviny, která se může přenášet i mateřským mlékem.

Klisní mléko posiluje nervový systém, psychiku a předchází depresivním stavům, které poškozují imunitní systém.